

BODA József

Az Európai Csendőri Erő, avagy egy új békefenntartó alakulat születése

Az európai államok csendőrségeinek közös alkalmazása, együttműködése nemzetközi konfliktusok kezelésében nem új keletű. A Magyar Királyi Csendőrség már részt vett az első „modern” rendvédelmi béke misszióban is a Balkánon 1903–1909 között, ahol 1903 közepére általános etnikai és polgárháború alakult ki a megszálló török hadsereg az albán, bolgár, görög, macedón, montenegrói és a szerb népesség között. A Török Porta 1903. november 6-án elfogadta az I. Ferenc József osztrák császár és magyar király, valamint II. Miklós orosz cár javaslatát, a válság békés rendezésére. December 12-én a terület (Koszovó, Macedónia, Montenegró) polgári adminisztrációja vezetőjévé Heinrich Ritter Müller VON ROGHOJ császári és királyi udvari tanácsost, nevezték ki.¹ A török csendőrség is osztrák parancsnokot kapott gróf Johann SALISSEEWIS vezérkari alezredes szeméjében. A három vilajetet csendőr kerületekre osztották fel. Az osztrák-magyar csendőri csoport, amely hat főből állt, Koszovóba került. A csendőr kerülethez 23 szárnyparancsnokság és 82 órs tartozott. A kerületben 277 török csendőr szolgált. A nemzetközi ellenőrzéssel működő csendőrség feladata a vidék közrendjének biztosítása, a fegyveres csoportok felszámolása volt. 1904 szeptemberére, az osztrák-magyar tisztek száma 12 főre emelkedett. A kontingens részleges váltására 1905. február 9-én került sor. Ekkor már 30 török csendőrtiszt és 650 csendőr szolgált felügyeletük alatt. A második váltást 1906 novemberében hajtották végre. Parancsnokká Ludwig GOIGIAGER ezredest nevezték ki, aki 25 török csendőr tisztet és 902 gyalogos és 91 lovas csendőrt irányított. A harmadik váltásra 1908 tavaszán került sor. Ebben az évben már erősen érzékelhető volt az etnikai konfliktusok mellett az ifjútörök mozgalom hatása is. Augusztustól a helyi szabadcsapatok újra akciókba kezdtek. Az osztrák-magyar koszovói csendőr kerület parancsnokság augusztus 26-án a helyi lakosság szimpátiatüntetésétől kísérve elhagyta Üsküb városát. A katonai misszió és a polgári közigazgatás 1909 márciusában távozott el végleg a missziós területről. A kiküldetés idején az osztrák-magyar vezetésű török csendőrség 25 nagyobb helyi fegyveres ütközetet, és számos kisebb akciót hajtott végre és vizsgálta ki.

A magyar csendőrség tagjainak missziós igénybe vételére nem véletlenül került sor. A XIX. század a csendőrség diadalszázada volt, amikor Európa szinte valamennyi országában létrehozták a testületet², amely mindenütt kiváló hatásfokkal működött.³ Az Osztrák-Magyar Monarchia két társországában az Osztrák Császárságban és a Magyar Királyságban két csendőr szervezet működött az osztrák és a magyar – a Magyar Királyi Csendőrség autonóm részeként pedig, a horvát bánnak alárendelve, a horvát csendőrség – valamint a Magyar Királyság és az Osztrák Császárság által közösen irányított Bosznia-Hercegovinában a bosnyák csendőrség.⁴ Valamennyi szervezet tevékenysége példaértékű volt. A személyi állomány katonai és rendvédelmi felkészítésben is részesült⁵ – a személyi állomány kettős alárendeltségbe, a belügyi és a honvédelmi tárca felügyelete alá tartozott⁶ – ebből fakadóan pedig a missziós feladatkör ellátására kiválóan megfelelt.⁷ A testület tagjai gyakorlattal rendelkeztek más rendvédelmi testületekkel⁸ és a civil hatóságokkal megvalósuló együttműködés terén,⁹ vidéken és városokban egyaránt.¹⁰ E mellett pedig a haderőn belüli rendfenntartás tekintetében is rendelkeztek tapasztalatokkal.¹¹

A II. világháború végén a Magyar Királyi Csendőrség nagy része, mint harcoló alakulat vonult vissza a szovjet csapatok elől és a traunfalli erdőben 1945. május 4-én amerikai fogságba került.¹² Ekkor már működött az Egyesült Csendőrkerületek Parancsnoksága, amelyet ZÁMBORY Árpád csendőr ezredes vezetett. A parancsnoksághoz az I., II., III., VIII., csendőrkerületek állománya tartozott. Az amerikai vezetés úgy döntött, hogy nem fegyverzi le a csendőröket, hanem bevonja őket a rend fenntartásába. Két szárnyparancsnokságot, kilenc órót, hét–hét tiszti és altiszti különítményt hoztak létre és a környékbeli objektumok őrzését-védelmét kapták feladatul, melyet 1945 október végéig láttak el.

Az angol és a francia zónában is hasonló feladatokat láttak el a fogságba esett magyar csendőrök. A brit zónában a III. (galántai) sorcsendőr zászlóalj egészen 1947 nyaráig végzett biztosítási feladatokat.

Az Európai Csendőri Erő (ECSE) létrehozását Franciaország kezdeményezte, abból a megfontolásból, hogy egy olyan készenléti alakulat álljon az EU politikai vezetése rendelkezésére, amely mind a katonai, mind a rendvédelmi feladatokra kiképzett és rövid idő alatt bevethető.

Az ECSE létrehozásáról a tagállamok védelmi miniszterei 2004 szeptemberében, a hollandiai Noordwijjkben megtartott tanácskozásukon döntöttek. A dokumentumot mind a 25 ország képviselője aláírta, de csak öt európai tagállam (Franciaország, Hollandia, Olaszország, Portugália, Spanyolország) határozott úgy, hogy kontingenst ajánl fel egy 3000 fős Európai Csendőri Erő (European Gendarmarie Force) felállításához, békefenntartói feladatok végrehajtására.

Az ECSE küldetése – a Petersgergi Nyilatkozatnak megfelelően – rendvédelmi feladatok végrehajtása az EU Válságkezelő Misszióiban. Ezeket a feladatokat, képes teljesíteni mind polgári, mind katonai irányítás alatt. Képesnek kell lennie továbbá a válságreagáló műveletek valamennyi fajtájában való részvételle, nevezetesen:

- a műveletek kezdetén a katonai parancsnokság irányítása alatt rendőri feladatok végrehajtására;
- a stabilizációs, átmeneti időszakban képes önálló tevékenységet folytatni, vagy a katonai erő részeként, együttműködni a helyi és a nemzetközi rendőrséggel;
- a katonai műveletek befejezésének fázisában képes segíteni az átadás-átvétel menetét, a polgári hatóságokkal és szervezetekkel együttműködve.

Az ECSE feladatai:

- a közrend és közbiztonság garantálása;
- a helyi rendvédelmi szervek napi tevékenységének megfigyelése és tanácsadás, beleértve a bűnügyi nyomozást is;
- a közrend, a közlekedés rendjének figyelemmel kísérése, a határforgalom megfigyelése és ellenőrzése;
- bűnügyi nyomozások végrehajtása, bűnözők elfogása és bíróság elé állítása;
- a közrend és köznyugalom megsértése esetén az állampolgárok és a vagyon védelme;
- oktatás és képzés biztosítása a nemzetközi előírások betartásával;
- oktatók és kiképzők felkészítése, együttműködési programokon keresztül;

Az ECSE alkalmazható az Európai Unió (EU), az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ), az Észak-Atlanti Tanács (NATO) és más szövetséges szervezetek kérésére. Bevethető önállóan, katonai kontingensek, vagy válságkezelő rendőri erő részeként. Az ECSE elsősorban az EU készenléti rendvédelmi erejeként vehető igénybe, melyhez tagállami hozzájárulás és ENSZ vagy EU felhatalmazás szükséges.

Az ECSE főhadiszállása az olaszországi Vicsenzában települt és a résztvevő államokból kiküldött csendőrtisztek alkotják. A parancsnok az öt tagállam képviselőiből álló Belügyminiszteri Tanács Elnökségének tartozik elszámolással. Az Elnökség biztosítja a politikai – katonai koordinációt, nevezi ki az ECSE parancsnokát és ellenőrzi a parancsnokság munkáját. Az ECSE parancsnoka a holland csendőrség, „Koninklijke Marechaussee”, a francia „Gendarmerie Nationale”, az olasz „Carabinieri” a portugál „Guarda Nacional Republicana”, és a spanyol „Guardia Civil” táborkai közül kerülhet ki. Az első parancsnok (EUROGENDFOR Commander) a francia Gérard DEANAZ dandár tábork, akit 2005. január 21-vel került neveztek ki.

A politikai és stratégiai irányítást EU-s misszió esetén, az Európai Unió Politikai és Biztonsági Bizottsága gyakorolja. A tagállamokból létrehozott Belügyminiszteri Tanács Elnöksége „Comité InterMinistériel de haut Niveau” (CIMIN) biztosítja a politikai-katonai koordinációt. A CIMIN munkáját munkacsoportok segítik.

A műveletek irányítását az ECSE Parancsnokság látja el. A parancsnokság feladat, a műveleti tervezés végrehajtása, és a válságkezelő műveletben való részvétel előkészítése. Egy esetleges alkalmazás esetén javaslatot tesz az alkalmazandó erő létszámára, mandátumára, feladatára és a parancsnoki állományra, a résztvevő államokkal egyeztetve. Az ECSE Parancsnokság, pedig – úgynevezett honi támogató parancsnokságként – segíti a misszióba vezényelt személyi állomány tevékenységét.

Az ECSE parancsnokság kulcsbeosztásaiba (parancsnok, parancsnokhelyettes, törzsfőnök, műveleti főnök, tervezési főnök, logisztikai főnök) a kinevezések időtartama 2 év. A beosztottak, pedig három évig szolgálnak a vicsenzai ECSE parancsnokságon.

Az ECSE 2006. év elejére elérte a műveleti készenléletet és áprilisban végrehajtotta a második törzsvezetési gyakorlatát. A gyakorlat két részből állt. Az első fázisban a törzs összeszokottságát és alkalmasságát ellenőrizték két rendvédelmi feladat egyidejű tervezése során. A gyakorlat második részében pedig a csapatok telepítését és a feladatok megkezdését gyakorolták, különböző forgatókönyvek alapján.

Az ECSE egységei Bosznia-Hercegovinában az EUFOR ALTHEA misszióban és Koszovóban az ENSZ kötelékében szolgálnak.

A világban jelenleg szinte minden földrészen zajlanak konfliktusok és válságok. Egy jól kiképzett, felszerelt, összeszokott és motívált csendőri erő bárhol a világon sikerrel alkalmazható a katonai kontingens támogatására, vagy önállóan is a rendvédelmi feladatok ellátására.

Jegyzetek:

¹BEREK – PAPP – RAVASZ – VASTAGH: 9. p.

- ² – PARÁDI: A polgári Magyar állam első központosított közbiztonsági szervezete a Magyar Királyi Csendőrség.
– SZAKÁLY: A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941.
- ³ – PARÁDI: A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918.
– SZAKÁLY: Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről.
- ⁴ – ZACHAR: Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományainak rendvédelmi testületei.
– Idem: Tradíció és folyamatosság az osztrák rendvédelmi szervezeteknél.
– Idem: Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből.
– Idem: Az osztrák rendvédelmi model történelmi gyökerei.
- ⁵ PARÁDI: A határszéli csendőrség állambiztonsági feladatai.
- ⁶ Idem: *Die Verhältnisse des Personalstands bei der Ungarischen Königlichen Gendarmerie.*
- ⁷ Idem: Csendőrtiszt képzés és a fizetési osztályokba sorolt állami alkalmazottak szakvizsga rendszere.
- ⁸ – Idem: A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1891-1914.
– Idem: *A határszéli csendőrség 1891-1914.*
– Idem: *Rendvédelem a határokon a XIX-XX. században.* II. köt. *Csendőrség a határőrizetben.*
- ⁹ – Idem: A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az önkormányzatok kapcsolata.
– Idem: A rendvédelem, a közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig.
- ¹⁰ – CSAPÓ: *A Magyar Királyi Csendőrség története 1881-1914.*
– Idem: A csendőrség és a városok 1881-1914.
- ¹¹ – SZAKÁLY: *A Magyar tábort csendőrség története 1938-1945.*
– Idem: Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének tábort csendőrsége.
- ¹² KAISER: *A Magyar Királyi Csendőrség története a két világháború között.*

A jegyzetekben alkalmazott rövidítések:

MONOGRÁFIÁK és KISMONOGRÁFIÁK

- BEREK – PAPP – RAVASZ – VASTAGH — BEREK Lajos – PAPP Dezső – RAVASZ István – VASTAGH László: *Misszió.* Budapest, 2002, Honvédelmi minisztérium.
- CSAPÓ: *A Magyar Királyi Csendőrség története 1881-1914.* — CSAPÓ Csaba: *A Magyar Királyi Csendőrség története 1881-1914.* Pécs, 1999, Pro Pannónia Kiadói Alapítvány /Pannónia Könyvek./
- KAISER: *A Magyar Királyi Csendőrség története a két világháború között.* — KAISER Ferenc: *A Magyar Királyi Csendőrség története a két világháború között.* Pécs, 2002, Pro Pannónia Kiadói Alapítvány 134–135. p. /Pannónia Könyvek./
- PARÁDI: *A határszéli csendőrség 1881-1914.* — PARÁDI József: *A határszéli csendőrség 1881-1914.* Budapest, 1984, Határőrség.
- PARÁDI: *Rendvédelem a határokon a XIX-XX. században.* II. köt. *Csendőrség a határőrizetben.* — PARÁDI József: *Rendvédelem a határokon a XIX-XX. században.* Budapest, 2003, Tipico Design. II. köt. *Csendőrség a határőrizetben.*
- PARÁDI: *Die Verhältnisse des Personalstands bei der Ungarischen Königlichen Gendarmerie.* — PARÁDI József: *Die Verhältnisse des Personalstands bei der Ungarischen Königlichen Gendarmerie.* [Humán viszonyok a Magyar Királyi Csendőrségnél.] Berlin, 2008, Fachhochschule für Verwaltung und Rechtspflege Berlin. 19 p. /Beiträge aus dem Fachbereich 3 der Fachhochschule für Verwaltung und Rechtspflege Berlin, 68./ A tanulmány korábbi változata 2008. május 28-án Berlinben hangzott el az Európai Unió ERASMUS oktatási programjának a keretében megvalósított professzori mobilitás során a Fachhochschule für Verwaltung und Rechtspflege Berlin BA képzésben tanuló hallgatói számára. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- SZAKÁLY: *A Magyar tábort csendőrség története 1938-1945.* — SZAKÁLY Sándor: *A Magyar tábort csendőrség története 1938-1945.* Budapest, 2000, Ister.

TANULMÁNYOK

- CSAPÓ: A csendőrség és a városok 1881-1914. — CSAPÓ Csaba: A csendőrség és a városok 1881-1914. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, X. évf. (2000) 12. sz. 43–48. p. A tanulmány korábbi változata 1999. október 6-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai a polgári magyar állam időszakában.” című XII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1891-1914. — PARÁDI József: A Magyar Királyi Csendőrség határőrizeti feladatai 1891-1914. *Had-történelmi Közlemények*, CI. évf. (1988) 1. sz. 56–92. p.
- PARÁDI: A polgári Magyar állam első központosított közbiztonsági szervezete a Magyar Királyi Csendőrség. — PARÁDI József: A polgári Magyar állam első központosított közbiztonsági szervezete a Magyar Királyi Csendőrség. *Beliügyi Szemle*, XXXVII. évf. (1989) 3. sz. 35–40. p.
- PARÁDI: A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az ön- — PARÁDI József: A dualista Magyarország rendvédelmi testületei és az ön-

- kormányzatok kapcsolata. — I. évf. (1991) 1. sz. 30–37. p. A tanulmány korábbi változata 1990. április 24-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A Magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervezetek kapcsolata 1848-1945.” című I. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918. — PARÁDI József: A Magyar Királyi Csendőrség megalakulása és működése 1881-1918. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, VII. évf. (1997) 8. sz. 78–83. p. A tanulmány korábbi változata 1996. október 29-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A napóleoni közbiztonsági őrtestület útja Párizstól – Itálián és Ausztrián keresztül – Budapestig.” című VIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A rendvédelem, a közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig. — PARÁDI József: A rendvédelem, a közigazgatás és a véderő kapcsolata a kiegyezéstől a második világháborúig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, X. évf. (2000) 12. sz. 79–87. p. A tanulmány korábbi változata 1999. október 6-án Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai a polgári Magyar állam időszakában.” című XII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: A határszéli csendőrség állambiztonsági feladatai. — PARÁDI József: A határszéli csendőrség állambiztonsági feladatai. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XI. évf. (2005) 14. sz. 91–94. p. A tanulmány korábbi változata 1999 februárjában Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya által szervezett tudományos rendezvénysorozat II. szimpoziumján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- PARÁDI: Csendőrtiszt képzés és a fizetési osztályokba sorolt állami alkalmazottak szakvizsga rendszere. — PARÁDI József: Csendőrtiszt képzés és a fizetési osztályokba sorolt állami alkalmazottak szakvizsga rendszere. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XIII. évf. (2007) 16. sz. 100–104. p. A tanulmány korábbi változata 2002. november 12-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelmi szakképzés története.” című XVI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- SZAKÁLY: Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről. — SZAKÁLY: Néhány gondolat a volt Magyar Királyi Csendőrségről. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, I. évf. (1991) 1. sz. 38–44. p. A tanulmány korábbi változata 1990. április 24-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A Magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervezetek kapcsolata 1848-1945.” című I. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- SZAKÁLY: Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének táborig csendőrsége. — SZAKÁLY Sándor: Az Osztrák-Magyar Monarchia hadseregének táborig csendőrsége. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, IV. évf. (1994) 5. sz. 55–59. p. A tanulmány korábbi változata 1993. szeptember 21-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „Háború, forradalom, trianon.” című VI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- SZAKÁLY: A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941. — SZAKÁLY Sándor: A Magyar Királyi Csendőrség 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, V. évf. (1995) 6. sz. 122–129. p. A tanulmány korábbi változata 1994 októberében Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme.” című VI. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- ZACHAR: Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományainak rendvédelmi testületei. — ZACHAR József: Az Osztrák-Magyar Monarchia örökös tartományainak rendvédelmi testületei. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, I. évf. (1991) 1. sz. 17–29. p. A tanulmány korábbi változata 1990. április 24-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A Magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervezetek kapcsolata 1848-1945.” című I. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- ZACHAR: Tradíció és folyamatoság az osztrák rendvédelmi szervezeteknél. — ZACHAR József: Tradíció és folyamatoság az osztrák rendvédelmi szervezeteknél. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, II. évf. (1992) 3. sz. 65–74. p. A tanulmány korábbi változata 1991. november 19-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „Tra-

- díció és korszerűség.” című III. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.*
- ZACHAR: Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből. — ZACHAR József: Fejezetek az osztrák csendőrség történetéből. *Rendvédelem-történelmi Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, VII. évf. (1997) 8. sz. 105–109. p. A tanulmány korábbi változata 1996. október 29-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történelmi Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történelmi tudományos konferenciasorozatnak „*A napóleoni közbiztonsági örtestület útja Párizstól – Itálián és Ausztrián keresztül – Budapestig.*” című VIII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.
- ZACHAR: Az osztrák rendvédelmi model történelmi gyökerei. — ZACHAR József: Az osztrák rendvédelmi model történelmi gyökerei. *Rendvédelem-történelmi Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, IX. évf. (1999) 10. sz. 202–206. p. A tanulmány korábbi változata 1998. szeptember 22-én Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történelmi Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történelmi tudományos konferenciasorozatnak „*A nyugati rendvédelem hatása a XIX-XX. századi Magyar rendvédelemre.*” című X. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Mellékletek jegyzéke

I. sz. melléklet

Az Európai Csendőri Erő jelvénye. 17

I. sz. melléklet

Az Európai Csendőri Erő jelvénye

A tetején egy fekete téglalapban sárga nagybetűkkel az EUROGENDFOR felirat látható. Alatta kék mezőben, egy szürke kereszt alakú kard mutat felfelé, amelyet részben elfed egy lángoló gránát, és egy szürke babérkoszorú. A jelvény alján pedig „**Lex paciferat**” (a törvény békét hoz) jelmondat látható. Korábban a gránátot és a kardot 12 ötagú sárga csillag vette körül.

Kék háttérben a kard az erőt, a babérkoszorú a győzelmet, a lángoló gránát a csendőrséget, a 12 arany csillag pedig az Európai Uniót szimbolizálja.

Forrás: web: <http://www.eurogendfor.org/Images/EGFnewlogo.JPG>